

Nr 20.

Av herr **Mannerskantz m. fl.**, om ökat anslag till höjande av det mindre jordbruket.

I statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln p. 87 Befrämjande av mindre jordbruk: Höjande av det mindre jordbruket är upptaget ett anslag av 72 000 kronor.

Tillsammans med en reservation å 15 000 kronor står för angivna ändamål till förfogande 87 000 kronor, vilket belopp av Kungl. Maj:t tänkes fördelat med till premiering 5 000 kronor, till undervisning 77 000 och till studieresor för i mindre jordbruk deltagande män och kvinnor 5 000 kronor.

Tidigare har under en lång följd av år detta senare anslag utgått med avsevärt högre belopp. Under senare år hava beloppen varit:

År 1927 29 800 kronor

» 1928 32 600 »

» 1929 36 100 »

» 1930 38 900 »

» 1931 25 000 »

(under detta år för studieresor samt undervisningsverksamhet gemensamt). År 1932 avstyrkte statens granskningsnämnd och lantbruksstyrelsen anslag för studieresor under motivering att, när besparingar skulle göras, studieresorna i första hand borde indragas, vilket även skedde.

Följden härav blev, att så gott som samtliga hushållningssällskap upphörde att anordna dylika resor.

Studieresor inom den egna hemorten förekommer fortfarande ganska allmänt, anordnade av hushållsgillen eller andra sammanslutningar, under det att de längre resorna till andra trakter under två till fyra dagar numera endast sällan torde förekomma.

Under de år, denna senare form av studieresor allmänt förekom, visade den sig vara ett av de bästa sätten att öka de däri deltagande jordbrukarnas kunskaper, vakenhet och initiativkraft.

Föreläsningar och kurser fylla givetvis ett behov, men många torde hava gjort den erfarenheten att dylik undervisning icke på långt när fäster sig i minnet eller sätter spår efter sig i det praktiska arbetet så som ett direkt studium av längre hunna jordbrukares anordningar av olika slag. En dylik färd blir ofta ett minne för livet och giver impulser hos en vaken deltagare, som han ej på något annat sätt kan få.

På detta sätt får man så småningom här och var i bygderna småbrukare som bliva till goda exempel för sina grannar, allt till gagn för just den

kategori inom jordbrukarekåren, som av olika skäl hava de minsta möjligheterna att själva kunna resa ut och studera utanför hemortens ofta trånga horisont.

Det var därför med beklagande vi bevittnade detta anslags nästan fullständiga borttagande och få vi nu föreslå att denna verksamhet ånyo upptages.

Villkoren torde kunna vara desamma som förut bl. a. att endast mindre jordbrukare skola ifrågakomma, att endast resekostnader bestridas samt att, när resan sker med motorfordon — omnibus torde numera vara det mest praktiska — bidraget begränsas till högst 5 öre per kilometer och resedeltagare.

Under det första år denna verksamhet ånyo upptages torde anslaget kunna begränsas till 1 000 à 1 200 kronor till varje hushållningssällskap allt efter deras storlek och skulle sålunda $5\ 000 + 20\ 000 = 25\ 000$ kronor kunna förslå.

Vi hemställa alltså

att till Befrämjande av mindre jordbruk: Höjandet av det mindre jordbruket för budgetåret 1937/1938 anvisas ett reservationsanslag av kronor 92 000.

Stockholm den 19 januari 1937.

Axel Mannerskantz.

Ivar Ekströmer.

M. Svensson.

K. E. Johanson.